

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

ZARZĄD GŁÓWNY

SUU/W/717/WW/16

Warszawa, 14 września 2016 r.

Szanowna Pani

Beata Szydło

Prezes Rady Ministrów RP

Al. Ujazdowskie 1/3

00-583 Warszawa

Szanowna Pani Premier,

W związku opublikowaniem przez Rządowe Centrum Legislacji projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017 wraz z uzasadnieniem, **Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną** wyraża stanowczy sprzeciw wobec proponowanych rozwiązań przewidzianych w art. 15 ww. projektu, skutkujących szczególnie niekorzystną sytuacją osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Polityka społeczna na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym szczególnie osób z niepełnosprawnością intelektualną, powinna gwarantować dostęp do koniecznego wsparcia każdej osobie. Tymczasem, proponowane w tzw. ustawie okołobudżetowej rozwiązania, nie tylko bezpośrednio ograniczają niezbędne wsparcie osób o największych trudnościach w funkcjonowaniu, ale przede wszystkim stanowią niezrozumiałą i nieuzasadnioną zmianę przyjętych w roku 2015 regulacji, a tym samym muszą być ocenione jako pozbawienie przyznanej wcześniej gwarancji habilitacji uczestnikom środowiskowych domów samopomocy, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami i schorzeniami.

Mając na uwadze pilną potrzebę ochrony sytuacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, zwracam się do Pani Premier o przyjęcie poniższego **stanowiska Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną** dotyczącego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017 i uwzględnienie go w dalszych pracach legislacyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1310) kwota dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy (ŚDS) wynosić ma:

- w roku 2016 - 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 930),
- w roku 2017 - 230 % kryterium dochodowego,
- w roku 2018 - kwota nie niższa niż 250 % kryterium dochodowego (art. 51 c ustawy o pomocy społecznej).

ul. Głogowa 2b
02-639 Warszawa

tel.: +48 22 848 82 60
faks +48 22 848 61 62
zg@psoni.org.pl

www.psoni.org.pl

Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017 wprowadza w art. 15 nowe założenia, zgodnie z którymi kwota dotacji na rok 2017 **nie ulegnie zwiększeniu**, pozostając na poziomie roku 2016; wzrost kwoty dotacji na jednego uczestnika planowany jest na rok 2018 i następny. Wymaga szczególnego podkreślenia fakt, że proponowane zmiany nie zostały uzasadnione w opracowanym do projektu uzasadnieniu, nie zostały też przedstawione skutki planowanych działań z perspektywy uczestników środowiskowych domów samopomocy.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną stanowczo protestuje przeciwko planowanym zmianom w ustawie o pomocy społecznej, zapisanym w projekcie tzw. ustawy okołobudżetowej, ograniczającym finansowanie środowiskowych domów samopomocy w roku 2017.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną prowadzi w całej Polsce 44 środowiskowe domy samopomocy, w których z terapii i rehabilitacji korzysta ponad 1500 osób z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężonymi niepełnosprawnościami. Przedstawiciele naszego Stowarzyszenia byli zaangażowani w pracę nad nowelizacją ustawy o pomocy społecznej, która miała zlikwidować występujące pomiędzy regionami różnice w wysokości dotacji dla ŚDS.

Zwiększenie dofinansowania środowiskowych domów samopomocy jest niezbędne dla zachowania standardów pracy i wspierania osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężonymi niepełnosprawnościami. ŚDS są placówkami, które spełniają kluczową rolę w systemie wspierania osób o największych potrzebach, są dla uczestników ośrodkami wsparcia, zapewniają im aktywizację społeczną oraz przygotowują ich do samodzielnego - na miarę ich możliwości - życia, przy odpowiednim wsparciu w społeczności lokalnej.

Działalność ŚDS w znacznym stopniu zapobiega instytucjonalizacji w domach pomocy społecznej dużej grupy osób. Stowarzyszenie, jako organizacją rodziców, stoi na stanowisku, że jest to forma rehabilitacji społecznej i wsparcia niezwykle potrzebna i sprawdzona w środowiskowym systemie wspierania osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przemawiają za nią względy ekonomiczne (koszty uczestnictwa w ŚDS są o ponad połowę mniejsze niż koszty pobytu w DPS) i przede wszystkim względy społeczne (uczestnicy ŚDS to często osoby przebywające pod opieką starzejących się rodziców, którzy sami wymagają już pomocy).

Najczęściej uczestnikami tych placówek są mieszkańcy małych miejscowości, gdzie nie ma dla nich innej oferty wsparcia. ŚDS jest często jedynym miejscem ich

aktywności, kontaktu z innymi ludźmi, miejscem gdzie otrzymują jedyny w ciągu dnia posiłek i gdzie mogą zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe. Rosnące koszty utrzymania tych placówek, z jednoczesną koniecznością zapewnienia odpowiednich standardów i realizacja wielu zadań związanych z różnymi rodzajami sprzężonych niepełnosprawności uczestników, wymaga odpowiednich nakładów finansowych. Dodatkowo, w ramach tych środków organizator powinien zapewnić pobyt całodobowy w sytuacjach kryzysowych, które często zdarzają się w rodzinach osób z niepełnosprawnościami.

Planowane zmiany budżetowe godzą w prawidłowe funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy, a tym samym w osoby, które szczególnie wymagają wsparcia. Dotacje dla ŚDS pokrywają koszty utrzymania placówek, zatrudnienia wyspecjalizowanej kadry, zakupu materiałów do rehabilitacji i terapii. Jeżeli dotacja na uczestnika środowiskowego domu samopomocy nie będzie systematycznie zwiększana w kolejnych latach, koszty funkcjonowania placówek przewyższą otrzymywane dotacje. Należy mieć na uwadze, że niektóre wydatki w budżetach ŚDS nie mogą zostać zredukowane, np. wynagrodzenie pracowników na minimalnym poziomie jest określone przez przepisy prawa i od 2017 roku wynosić będzie 2 000 zł; opłaty za media są ustalane przez dostawców i nie podlegają negocjacji.

Mając powyższe na uwadze, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną zdecydowanie negatywnie odnosi się do proponowanych zmian w budżecie na rok 2017 w zakresie, w jakim koszty dotacji na uczestnika środowiskowego domu samopomocy mają zostać utrzymane na takim poziomie, jak w 2016 roku. Jednocześnie Stowarzyszenie podnosi, iż proponowane zmiany pozostają w sprzeczności z art. 19 i art. 28 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, gwarantującymi prawo do wsparcia społecznego i ochrony socjalnej w niezależnym życiu.

Zgodnie z obowiązującym prawem, prowadzenie środowiskowych domów samopomocy jest zadaniem administracji rządowej, zlecanym samorządom i organizacjom pozarządowym; wsparcie i opieka nad osobami z najgłębszymi niepełnosprawnościami i wymagającymi kompleksowej pomocy nie może być wykluczona z polityki społecznej rządu.

Z wypracowanymi szacunkami,

Prezesa Zarządu Głównego

Monika Zima-Parjaszewska

dr Monika Zima-Parjaszewska

Otrzymują także:

Marek Kuchciński, Marszałek Sejmu RP

Stanisław Karczewski, Marszałek Senatu RP

Posłowie i Senatorowie

Elżbieta Rafalska, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Krzysztof Michałek, Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Mirosław Przewoźnik, Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych